

A kétpólusú világrend megszűnése

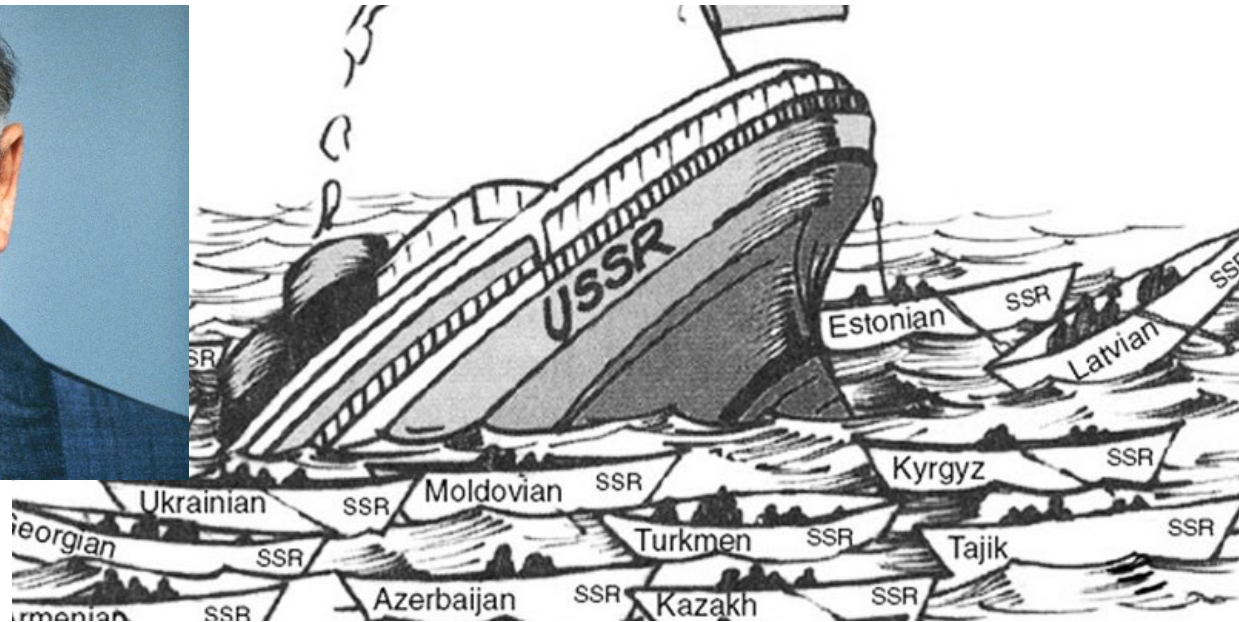
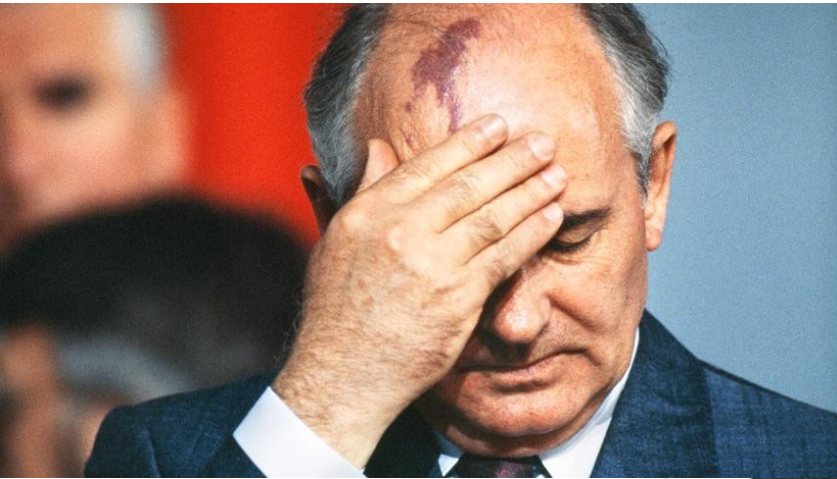
Németország egyesülése

- Az NDK-ban 1990 márciusa után az új kormány gazdasági unióra lépett az NSZK-val, és a nyugatnémet márkát vezette be fizetőeszközként az NDK-ban is
- **1990. október 3-án** az NSZK hivatalosan is magába „olvasztotta” a volt NDK tartományait
- Az újraegyesült Németország első kancellárja **Helmut Kohl** lett

A Szovjetunió széthullása

- A szovjet gazdasági válság következtében előtérbe kerültek **nemzetiségi ellentétek és a függetlenségi törekvések**
- 1990 márciusában Litvánia kikiáltotta a függetlenségét
- **Gorbacsov egyeztetést kezdeményezett** a 15 tagköztársaság vezetőivel arról, hogyan kellene az 1922-ben létrehozott szovjet államszövetséget új és demokratikus alapokra helyezni ➡ ez kudarcba fulladt

A Szovjetunió széthullása

- **A legfelső politikai és katonai vezetők egy csoportja, közöttük Gorbacsov helyettese, puccsot kísérelt meg**
- **A közvélemény a diktatúra visszatérését látta a hatalomátvételben**
- Tiltakozó akciók kezdődtek, melyeknek az élére **Borisz Jelcin** állt
- **A kommunista pártot betiltották, Gorbacsov és Jelcin politikai küzdelme kiéleződött, kettejük politikai vetélkedéséből egyértelműen Jelcin került ki győztesként**

A Szovjetunió széthullása

- **1991. december 7-én** az orosz, az ukrán és a belorusz elnök formálisan is kinyilvánította a **Szovjetunió megszűnését. Létrehozták a Független Államok Közösségét**
- **Gorbacsov 1991 decemberében lemondott az elnökségről**

Az egypólusú világ kialakulása

- A Szovjetunió felbomlása után **az Amerikai Egyesült Államok vált gyakorlatilag a világ egyetlen superhatalmává**
- Kínában a kommunista párt nem adta fel a hatalmi hegemoniáját. A demokratikus változásokat követelő **diákmegmozdulásokkal szemben 1989 júniusában katonai erővel lépett fel.**

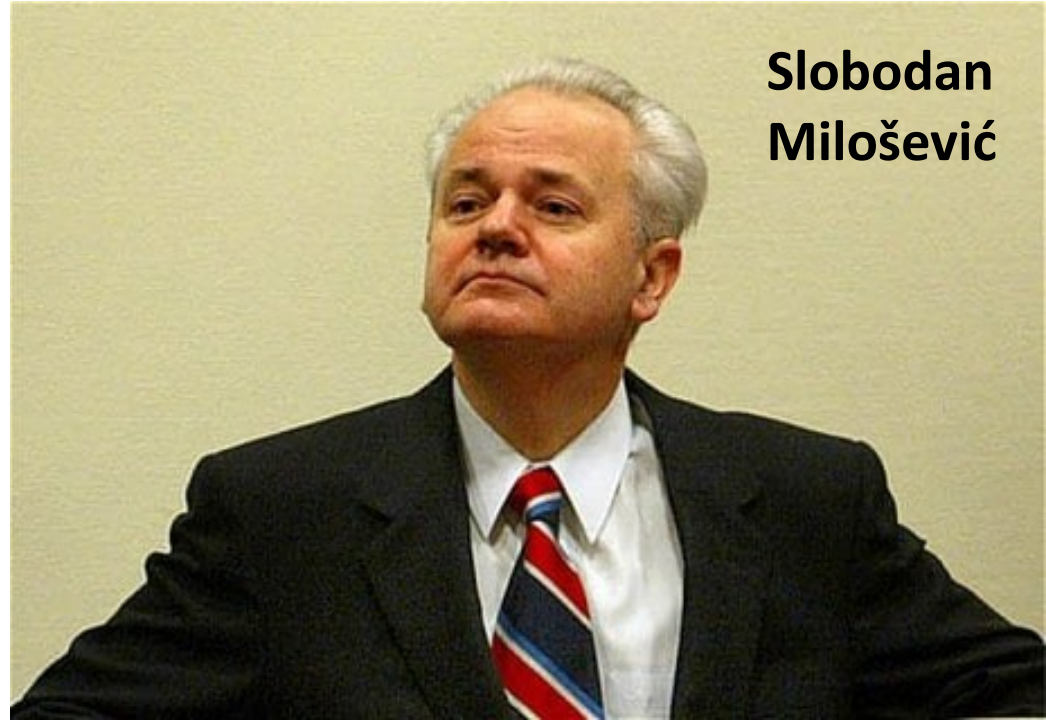
A délszláv háború

- A kommunista berendezkedésű **Jugoszlávia** élén **Josip Broz Tito** 35 évig volt a **soknemzetiségű szövetségi állam** vezetője
- 1980-ban bekövetkezett halála után kiéleződtek **Jugoszláviában a nemzeti ellentétek**, amelyek aztán az 1990-es években véres és kegyetlen háborúvá fajultak
- A 1980-as években a **Szerb Kommunista Szövetsége** a **felerősödő szerb nacionalizmus** elere állt. Vezetőjük – Slobodan Milošević

Josip Broz Tito

Slobodan
Milošević

A délszláv háború

- Milosevic a dél-szláv államot **szerb uralom alá** szeretne volna vonni
- **1989-ben felszámolta** a magyar kisebbség által is lakott **Vajdaság** és az albán többségű **Koszovó autonómiáját**
- Jugoszlávia tagköztársaságaiban is **parlamenti választásokat tartottak 1990-ben** – mindenhol a **kommunisták győztek**
- A Jugoszláv Néphadsereg a szerbek vezetése alatt maradt

A délszláv háború

- A háború akkor robbant ki, amikor **1991 nyarán Szlovénia és Horvátország kikiáltotta a függetlenségét.**
- A Jugoszláv Néphadsereg és a szerb szabadcsapatok válaszul véres küzdelmek közepette **elfoglalták Horvátország középső és keleti területeit**

Ratko Mladić

Radovan Karadžić

boszniai szerb elnök

A délszláv háború

- Horvátország megszállt területeiről elűzték a helyi nem szerb lakosságot, köztük **50 ezer Kelet-Szlavóniában élő magyart** is. Magyarországra menekült **50 ezer vajdasági magyar Szerbiából** is, ők főleg a katonai behívóktól tartva hagyták el szülőföldjüket
- **Boszniában** – ahol a bosnyák, horvát és szerb lakosság keverten élt – a horvátországinál is kegyetlenebb **etnikai háború alakult ki**

A délszláv háború

- Az **etnikai tisztogatások** keretében sok helyen tömeges nemi erőszakot követtek el. **Boszniában több mint 200 ezer ember esett áldozatául** az évekig tartó harcoknak és a civil lakossággal szembeni kegyetlenkedéseknek (Srebrenica, Vukovar, ...)

A délszláv háború

- a **NATO légitámadásokat** intézett a **boszniai szerb állások** ellen
- **1995-ben** a szerbek Horvátországban és Boszniában is **vereséget szenvedtek**
- 1998-ban a Szerbiához tartozó, de többségében **albánok lakta Koszovóban is harcok** robbantak ki
- A **NATO 1999 márciusában légi offenzívát** indított Belgrád ellen, hogy a harcok befejezésére kényszerítse Miloševićet →
- A szerb haderő kivonult Koszovóból

A délszláv háború

- **2000-ben tüntetések és összecsapások kezdődtek Belgrádban, amely megdöntötte Milošević hatalmát**
- A következő évben a háborús bűntettekkel vádolt szerb vezetőt **kiadták a hágai nemzetközi bíróságnak**, aki még a bírósági tárgyalás lezárulása előtt, 2006-ban meghalt
- 2006-ban Montenegro, 2008-ban pedig Koszovo is kikiáltotta függetlenségét

Slobodan Milosevic (volt Szerb elnök)

és

Radovan Karadzic (volt boszniai szerb elnök)
a hágai bíróság előtt

Köszönöm a figyelmet!